

ΔΥΟ ΣΥΜΜΑΘΗΤΡΙΑΙ

ΣΥΝΗΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΥΠΟ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

Ἀριστ. Ν. Παναγιωτίδης

Εἶχε φέρει καὶ σὲ ἡ μήτηρ σου, διὰ νὰ σ' ἐγγράψῃ. Τότε κατὰ πρῶτον συνηντήθημεν καὶ συνεδέσαμεν φιλίαν, ἥτις ἀδιάρρηκτος καὶ ἀδελφικὴ μέχρι τῆς σήμερον ἐξηκολούθησε. Πίστευσόν με, Ἑλένη μου, ἐπέρχονται στιγμαὶ, καθ' ἃς λυποῦμαι κατάκαρδα καὶ κλαίω, διότι ἔφθασα εἰς τὸ τέρμα τῆς μαθητικῆς ζωῆς μου, τῆς ἀμερίμνου καὶ γλυκείας, καὶ διότι ἡ στυγερὰ ἀνάγκη με ὑποχρεοῖ ἤδη ν' ἀποχωρισθῶ φίλης προσφιλεστάτης, ἀδελφῆς, μεθ' ἧς διήλθον τόσον πολλὰς ἡμέρας εὐτυχεῖς. . . .

— Εἶσαι, τῇ ἀληθείᾳ, πολὺ περίεργος, Ἀσπασία· μήπως, ἀφοῦ παύσωμεν οὖσαι συμμαθήτριά, θὰ παύσωμεν νὰ εἴμεθα καὶ φίλαι; Διόλου· θὰ βλέπωμεθα σπανιώτερον, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ

— Ὅκτὼ ἔτη εἶνε τώρα. Τίς θὰ τὸ ἐπίστευεν; Εἶνε ὀκτὼ ἔτη ὁλόκληρα, ἀφ' οὔτου φοιτῶμεν εἰς τὸ Σχολεῖον ὁμοῦ. Διήλθομεν ὁμοῦ ὅλας τὰς τάξεις. Ἐφθασε, τέλος, ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θ' ἀπολαύσωμεν τοὺς καρποὺς τῶν πολυετῶν ἀγώνων μας, λαμβάνουσαι τὰ πτυχία ἡμῶν· καὶ ὅμως, μοὶ φαίνεται ὡς νὰ ἦτο χθὲς μόλις ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ μήτηρ μου με εἶχε φέρει, διὰ νὰ μ' ἐγγράψῃ κατὰ πρῶτην φορὰν μαθήτριάν εἰς τὸ Ἀρσάκειον. . . .

Ἐνθυμεῖσθαι Ἑλένη; Ἡμεθα τότε ἀμφότεραι κοράσια ὀκταετῇ· τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ὥραν

τοῦτο ποθητότεροι θὰ εἶνε αἱ στιγμαὶ τῆς συναντήσεώς μας ἐκάστοτε.....

— "ὦ! ὄχι, ἔχω δίκαιον νὰ λυπῶμαι.... Σὺ θὰ διορισθῇς διδασκάλισσα, τίς εἶδεν εἰς ποίαν ἐπαρχίαν τοῦ Κράτους, καὶ θὰ ἀπομακρυνθῇς, ἴσως διὰ πάντοτε· ἐγὼ, ἴσως νυμφευθῶ...." Ὅσον καὶ ἂν διατηρῶμεν ὑπὸ τοιούτους ὅρους τὴν ἀγάπην μας, παρῆλθον πλέον αἱ ὥραϊαι τῆς φιλίας μας ἡμέραι.... Δὲν θὰ δύναμαι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ σ' εὕρισκω πάντοτε οἰανδήποτε στιγμὴν θελήσω, διὰ νὰ σοὶ ἐκμυστηρευθῶ τὸν πόνον μου, νὰ σοὶ εἶπω τὰς μυχίας σκέψεις μου..." ὦ! γνωρίζω ἐγὼ διατί λυποῦμαι, διατί κλαίω!

Καὶ ἡ Ἀσπασία ἐσπόγγισε δύο δάκρυα ἅτινα κατέρρεον διὰ μέσου τῶν παρειῶν της.

..

Καὶ δὲν εἶχεν ἄδικον ἡ Ἀσπασία.

Τέσσαρα ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αἱ δύο συμμαθήτριάι ἀντήλλαξαν τοὺς λόγους τούτους, ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Ἀρσακείου, ἀναμένουσαι νὰ λάβωσι τὰ πτυχία των. Καθ' ὅλην ταύτην τὴν τετραετίαν, οὐδὲ ἅπαξ ἡδυνήθησαν νὰ συναντηθῶσιν· ἡ Ἑλένη εἶχεν ἀπέλθει εἰς τινα ἀπόκεντρον ἐπαρχίαν, ἔνθα εἶχε διορισθῇ δημοδιδασκάλισσα, ἡ δὲ Ἀσπασία ἔμενεν ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸν οἶκον τῶν γονέων της. Μόλις μετὰ τέσσαρα ἔτη, μίαν ἐσπέραν τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1871 συνητηθήσαν τυχαίως, ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας τῆς Λεωφόρου Κηφισσίας. Ἦτο ἀργὰ ὅμως, καὶ ἀμφοτέραι ἐβιάζοντο νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς οἴκους των, διὸ καὶ ἀντήλλαξαν ἐν τάχει ὀλίγας μόνον λέξεις:

— Ἀσπασία!

— Ἑλένη!

— Χρόνια εἶχομεν νὰ ἰδωθῶμεν!

— Ἦσουν διδασκάλισσα ἐν Κυπαρισσίᾳ;....

— Μάλιστα· τώρα ὅμως παρήτησα τὸ διδασκαλικὸν στάδιον, καὶ ἀποκαθίσταμαι διαρκῶς ἐδῶ, νυμφευομένη μ' ἓνα μικρέμπορον τῆς ὁδοῦ Αἰόλου.

— Νὰ σοῦ πῶ, φίλη μου, καλὰ ἔκαμες· ἀρκεῖ νὰ εἶνε νέος ἔντιμος καὶ ἐργατικὸς καὶ νὰ σὲ ἀγαπᾷ.... Ὅλαι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν ἐπιστήμονας καὶ πλουσίους!

— Σὺ δέ;

— Ἐγὼ, ἐπίσης νυμφεύομαι, μετὰ ἓνα μῆνα, μ' ἓνα δικηγόρον.... Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀληθῶς, πολλὴν πελατεῖαν δὲν ἔχει, ἀλλ' εἶνε ἐπιστήμων καὶ κέκτηται μέλλον εὐρύ....

— "Ωστε, εἰς τὸ ἐξῆς, θὰ βλέπωμεθα συχνὰ, αἱ;"

— Τὸ ἐλπίζω!

Καὶ ἀπεχαιρετίσθησαν.

∴

Παρηῆλθεν ὁμως καὶ ἄλλη τετραετία, χωρὶς οὐδετέρα αὐτῶν νὰ τηρήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν της, καίτοι ἀμφότεραι διέμενον ἐν Ἀθήναις. Ὁ σύζυγος τῆς Ἑλένης, ἀπωλέσας ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ὀλίγα του χρήματα εἰς τὰς μετοχὰς τοῦ Λαυρείου, εἶχε χρεωκοπήσει, καὶ ἐκ μεγάλης φιλοτιμίας, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, δὲν ἔδιδε πλέον κανὲν σημεῖον ὑπάρξεως· συνεπῶς, ἡ Ἑλένη μετὰ τῶν δύο της τέκνων, εἶχεν ἐπανελθεῖ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς της, γηραιοῦ συνταξιούχου, ὃν ἐβοήθει διὰ δραχμῶν 50 ἢ 60 κατὰ μῆνα, μετερχομένη τὴν οἰκοδιδασκαλον. Ἦτο λοιπὸν δυστυχής. Διὰ τὴν Ἀσπασίαν, τοῦναντίον ἡ τύχη εἶχε φανῇ εὐμενεστάτη. Ὁ σύζυγός της, ὠφεληθεὶς σπουδαίως ἐκ τῶν λαυρεωτικῶν μετοχῶν, εἶχεν ἐπιδιοθῇ εἰς τὴν πολιτικὴν· εἶχε κατορθώσει νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς ἐκ τῆς ἐπαρχίας του, καὶ ταχέως εἶχεν ἀναδειχθῇ ὡς ῥήτωρ· συγκατελέγετο μάλιστα, ἤδη, μετὰ τῶν ὑποψηφίων ὑπουργῶν.

Μίαν ἡμέραν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἀσπασία, μετὰ τῆς θαλαμηπόλου της, ἐξήρχετο ἐξ ἐμπορικοῦ τινος καταστήματος τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὄχημά της, ἀντικρύσθη, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ὑπὸ τῆς Ἑλένης, ἐπιστροφούσης ἐκ τινος οἰκιακῆς παραδόσεως.

— Ἀσπασία!

— Μπᾶ! . . . Σὺ εἶσαι Ἑλένη!

— Βλέπεις; Πάλιν παρηῆλθον χρόνια χωρὶς ν' ἀνταμωθῶμεν! . . . Δὲν λέγω, ὅτι δὲν πταίω καὶ ἐγὼ, ἀλλὰ ἔχω καὶ μίαν δικαιολογίαν: ὅτι ὑπέστην πολλὰ δυστυχήματα. . . . Σὺ ὁμως, δὲν ἐνθυμήθης διόλου τὴν παλαιάν σου φίλην! . . .

— Νὰ σοῦ πῶ Ἑλένη. . . . Σὺ, μὲ ὅλα σου τὰ ἀτυχήματα, θὰ εἶχες πάλιν κάποιον καιρὸν διὰ νὰ σκεφθῇς περὶ τῶν τοιούτων. . . . Ἐγὼ ὁμως, μὲ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἐθιμοτυπίας αἱ ἐπιβάλλει ἡ κοινωνικὴ μου θέσις, μὲ τὰς ὑποδοχὰς, μὲ τὰς ἐπισκέψεις, μὲ τοὺς χοροὺς, μὲ τὰς ἐσπερίδας, δὲν ἔχω οὔτε στιγμῆς εὐκαιρίαν ὅπως ἐνθυμηθῶ μίαν παλαιάν μου συμμαθήτριαν. . . . Ὁ μεγάλος κόσμος ἔχει, ὡς βλέπεις, τὰς μερίμνας του καὶ τὰς ἀσχολίας του. . . . Μία γυνὴ ὁμως τῆς κοινωνικῆς τάξεώς σου, εἰάν θελήσῃ, εὐρίσκει πάντοτε καιρὸν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς παλαιάς της φίλας. . . . Δὲν ἔπρεπε νὰ μὲ συνερισθῇς!

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄχημα μετὰ τῆς θαλαμηπόλου της, καὶ ἀποχαιρετίσασα τὴν Ἑλένην μετ' ἀρχετῆς ψυχρότητος, διέταξε τὸν ἀμαξηλάτην της νὰ μαστίῃ τοὺς ἵππους...

..

Παρῆλθον ἀκόμη τρία ἔτη. Ὁ πατὴρ τῆς Ἑλένης, ἀποθανὼν, εἶχεν ἀφήσει τὴν δυστυχῇ μετὰ τῶν δύο τέκνων της καὶ μετὰ γραίας μητρὸς, ἐστερημένην τοῦ γλίσχρου στηρίγματος τῆς ἐκτονταδράχμου συντάξεώς του· ἡ Ἑλένη λοιπὸν εἶχε περιέλθει εἰς ἔνδειαν καὶ ὑφίστατο στερήσεις. Τούναρτίον, τὰ κατὰ τὴν Ἀσπασίαν ἔβαινον θαυμάσια. Ὁ σύζυγός της εἶχε γίνει ἀπὸ τινος ὑπουργό, ὁ οἶκος λοιπὸν τῆς Ἀσπασίας εἶχε καταστῆ κέντρον τῆς συναντήσεως τῶν βουλευτῶν, τῶν θεσιθρῶν, τῶν κολάκων, ὡς ἐπίσης καὶ προσώπων τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας· ἡ εὐτυχὴς συμμαθήτρια τῆς Ἑλένης ἐξήσκει σπουδαίαν ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, καὶ ἐλέγετο μάλιστα, ὅτι ἡ δύναμις της ἐξικνεῖτο καὶ μέχρι τοῦ διορισμοῦ τμηματαρχῶν καὶ νομαρχῶν.

Ἡ Ἑλένη, καὶ τοι ψυχρανθεῖσα ἐκ τῶν ἀγερώχων λόγων τῆς Ἀσπασίας κατὰ τὴν τελευταίαν συνάντησίν των, ἀπεφάσισεν, ἐν τούτοις, ἐν τῇ ἀπογνώσει της, νὰ προσφύγῃ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ τῇ ἐκλιπαρήσῃ θέσιν διδασκαλίσης. Μετὰ πολλὰς λοιπὸν δυσκολίας, καὶ ἀφοῦ ἐπανειλημμένως ἀπεπέμφθη ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ μεγάρου, κατῴρθωσε τέλος, μίαν πρωΐαν, περὶ τὴν 11ην ὥραν π.μ. νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τῶν δωματίων τῆς παλαιᾶς συμμαθητρίας της. Αὕτη, φοροῦσα πολυτελεῆ κοιτωνίτην, ἣτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ μακροῦ ἀναπαυτικοῦ ἀνακλίντρου, καὶ ἐλάμβανε καφὲ μὲ γάλα, καθὼ μόνις ἐγερθεῖσα τῆς κλίνης της. Ἡ Ἑλένη ἐπλησίασε μετὰ τινος δέους καὶ εὐλαβείας, καὶ τῇ ἀπετάθη ἐν πληθυντικῷ ἀριθμῷ, ἀποκαλοῦσα αὐτὴν Κυρίαν.

Ἡ Ἀσπασία, χωρὶς οὐδαμῶς νὰ κινηθῇ, ἤρκεσθη ν' ἀντιχαιρετίσῃ τὴν ἀτυχῇ συμμαθήτριάν της δι' ἐνὸς νωθροῦ βλέμματος.

— Εἰπέ μοι, σύντομα, τί θέλεις, Ἑλένη, διότι θὰ ἐνδυσθῶ καὶ θὰ ὑποδεσθῶ μερικοὺς κυρίους, οἵτινες μὲ περιμένουν.

Ἡ Ἑλένη τῇ ἐξήγησεν ἐν συντόμῳ τὴν ἀμύχανον θέσιν της, καὶ τῇ ὑπέβαλε τὴν αἴτησίν της.

— Ζητεῖς νὰ διορισθῇς διδασκάλισσα! ἀνερώνησεν ἡ Ἀσπασία.... Καὶ νομίζεις ὅτι τοῦτο εἶνε εὐχολον; Εἶνε αἱ θέσεις τόσοσὺν ὀλίγαι καὶ οἱ ἀπαιτηταὶ πλεῖστοι λαμβάνονται δ' ὑπ' ὄψιν μόνον οἱ ὑποστηριζόμενοι παρ' ἐνὸς τούλχιςτον βουλευτοῦ· ἔχεις

τοιαύτην ὑποστήριξιν ; . . . Βεβαίως ὄχι. Τότε, μάτην κοπιᾷσεις, διότι οὐδὲν δύναμαι ὑπὲρ σοῦ. Ὡς παλαιὰν συμβαθήτριάν μου, θέλω νὰ σὲ συνδράμω, ἀλλὰ, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ δυνατοῦ. Εἴσαι πτωχὴ γυναῖκα, καὶ φρονῶ, ὅτι δὲν εἶνε ποσῶς ἐντροπὴ νὰ ἐργάζῃσαι. . . . Ἐὰν λοιπὸν ἀναλαμβάνῃς νὰ ῥάπτῃς ἀσπρόρρουχα, δύναμαι νὰ σοὶ στέλλω τὰ ἰδικά μου, νὰ σὲ συστήσω δὲ καὶ εἰς ἄλλας κυρίας τῆς ἀνωτέρας τάξεως. . . .

— Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἄκραν κολωσύνην σας ! εἶπεν ἡ Ἑλένη, μετὰ κόπου συγκρατοῦσα τὴν ἀγανάκτησίν της, καὶ ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ, ὀρκιζομένη νὰ μὴ πατήσῃ πλέον ποτὲ εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον.

..

Ἐν τούτοις, παρῆλθον ἄλλα πέντε ἔτη. Τὴν φορὰν ταύτην, ἡ τύχη εἰργάσθη ἀντιστρόφως. Ὁ ἀπὸ ὀκταετίας λείπων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σύζυγος τῆς Ἑλένης, μίαν ἡμέραν ἀπροσδοκῆτως ἐπανῆλθεν, προσερχόμενος ἐξ Ἰνδιῶν, καὶ τὸ σπουδαιότερον, γενόμενος ἑκατομμυριοῦχος· καὶ θέλων νὰ ἀποζημιώσῃ, τρόπον τινά, τὴν σύζυγόν του διὰ τὰς πικρίας ὧν ἐποτίσθη κατὰ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν του, τῇ ἐπιδαψίλευσεν ἀφθόνως ὅλας τὰς ἀνέσεις, τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τρυφήν τοῦ βίου τῶν πολυταλάντων Δεσποινῶν. Αὐτὸς δὲ, χάρις εἰς τὰ πλούτη του, καὶ εἰς τὴν ἰσχύν τοῦ συνδουασμοῦ εἰς ὃν κατετάχθη, κατώρθωσε μετ' ὀλίγον νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς ἐκ τῆς ἐπαρχίας του, καὶ δὲν ἐχρειάσθη πολὺν χρόνον, ὅπως ἀποκτήσῃ αὐθεντίαν εἰς τὰ οἰκονομολογικὰ ζητήματα. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ σύζυγος τῆς Ἀσπασίας, ὅστις πρὸ πολλοῦ εἶχε πέσει ἐκ τῆς ἐξουσίας, ἀπέτυχεν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε, ἀποβαλὼν πλέον πᾶσαν ἐλπίδα, ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, προσπαθῶν διὰ τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματός του νὰ διαθρέψῃ τὴν ἀρκούντως αὐξηθεῖσαν οἰκογενειάν του.

Ἡ Ἀσπασία ἔζη ἤδη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μακρὰν τῆς κοινωνίας, καὶ δὲν ἐσύχναζεν οὔτε εἰς χοροὺς οὔτε εἰς ἐσπερίδας, καίτοι ἐξηκολούθουν νὰ τὴν καλῶσιν ὡς σύζυγος πρώην ὑπουργοῦ. Κατὰ τὸ παρελθὸν ὅμως ἔτος, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὸν μέγαν ἀνακτορικὸν χορὸν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Ἐκεῖ, μεταξὺ πασῶν τῶν δεσποινῶν, εἴλκυσε τὴν προσοχὴν της μία, ἀστράπτουσα ἐκ καλλονῆς καὶ ἀδαμάντων, καὶ χορεύουσα μετὰ πριγκήπων, πρέσβων καὶ ὑπουργῶν. Ἦτο ἡ ποτὲ σύμβαθήτριά της Ἑλένη. Ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ τὴν ἐθεώρησε σιγῶσα, τὴν ἐπλησίασεν ἔν τινι τῶν διαλειμμάτων τοῦ χοροῦ, καὶ τὴν προσηγόρευσε μειδιδῶσα. Τῇ

εἶπεν, ὅτι ἔχει τόσα χρόνια νὰ τὴν ἰδῇ, ὅτι τὴν ἐπεθύμησε πολὺ, καὶ τῇ ἐξέφρασε συγχρόνως παρὰ πονον, διότι δὲν τὴν ἐνθυμεῖται πλέον.

— Νὰ σοῦ 'πῶ, Ἀσπασία, τῇ ἀπήντησεν ἐκείνη ἐλαφρῶς μειδιῶσα· σὺ, μὲ ὅλα σου τὰ ἀτυχήματα, θὰ εἶχες πάλιν κἄποιον καιρὸν διὰ νὰ σκεφθῇς περὶ τῶν τοιούτων. . . . Ἐγὼ ὅμως, μὲ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἐθιμοτυπίας, ἃς ἐπιβάλλει ἡ κοινωνικὴ μου θέσις, μὲ τὰς ὑποδοχάς, μὲ τὰς ἐπισκέψεις, μὲ τοὺς χοροὺς, μὲ τὰς ἐσπερίδας, δὲν ἔχω οὔτε στιγμῆς εὐκαιρίαν, ὅπως ἐνθυμηθῶ μίαν παλαιάν μου συμμαθήτριαν. . . . Ὁ μεγάλος κόσμος ἔχει, ὡς βλέπεις, τὰς μερίμνας του καὶ τὰς ἀσχολίας του. . . . Μία γυνὴ ὅμως τῆς κοινωνικῆς τάξεώς σου ἐὰν θελήσῃ, εὐρίσκει πάντοτε καιρὸν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς παλαιάς της φίλας. . . . Δὲν ἔπρεπε νὰ μὲ συνερισθῇς!

Ἡ Ἀσπασία ἠρυθρίασεν ὅλη καὶ ἔδῃξε μετ' ὀργῆς τὰ χεῖλη της. Οἱ λόγοι οὗτοι δὲν τῇ ἦσαν ξένοι· ἐνθυμεῖτο, ὅτι τοὺς εἶχεν ἐκστομίσει ἄλλοτε ἡ ἰδία πρὸς αὐτὴν τὴν Ἑλένην, ὅτε πρό τινων ἐτῶν εἶχον συναντηθῇ ἔμπροσθεν ἐνὸς ἐμπορικοῦ καϊαστήματος. Καὶ ἡ Ἑλένη σήμερον τοὺς ἐπανελάμβανε, λέξιν πρὸς λέξιν, χωρὶς νὰ ἀλλοιώσῃ οὐδὲ μίαν φράσιν, χωρὶς νὰ μεταβάλῃ οὐδὲ μίαν συλλαβὴν. Ὁμολογουμένως, εἶχε μνημονικὸν ἐξαισίον!

..

Ἐκτοτε, αἱ δύο παλαιαὶ συμμαθήτριαι ποτὲ πλέον δὲν χαιρετίζονται. Καὶ ὁσάκις συμβῇ νὰ συναντηθῶσιν εἰς τὴν ὁδόν, ἡ μία ἐξ αὐτῶν πάντοτε φροντίζει νὰ στρέφῃ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος.

